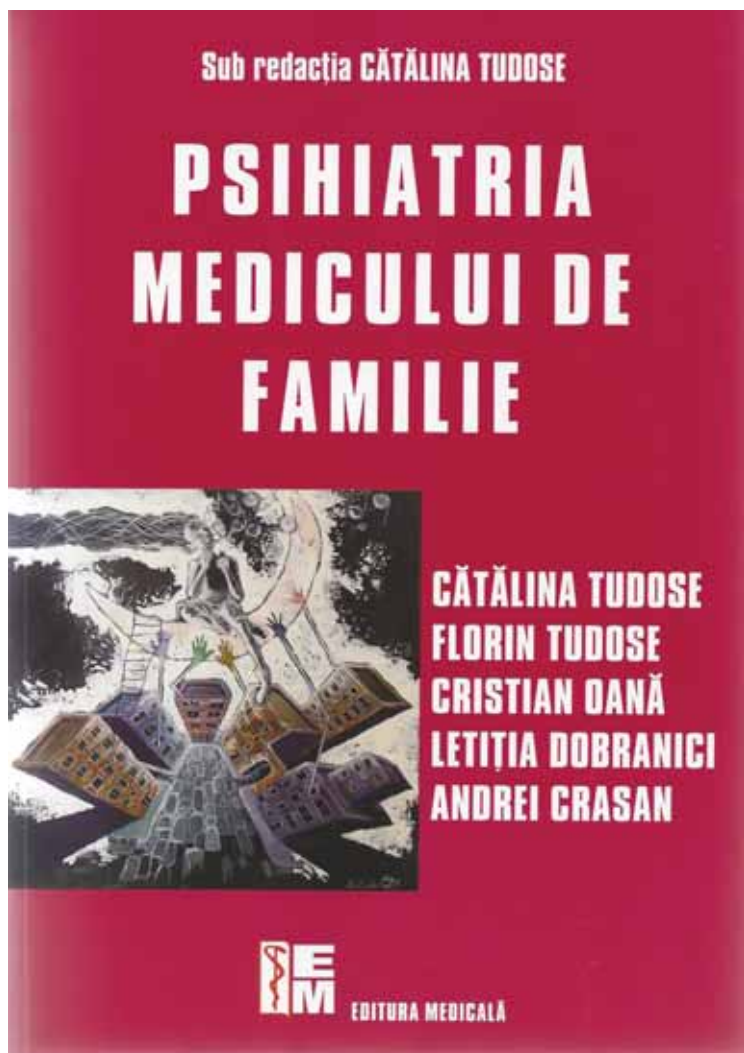

O CARTE DE PERPETUĂ ACTUALITATE PENTRU BIBLIOTECA ȘI CULTURA MEDICULUI DE FAMILIE

A book of perpetual importance for library and education of general practitioner

Prof. Habil. Dr. HC Sorin Riga, Prof. Habil. Dr. HC Dan Riga
Membri titulari ai Academiei Oamenilor de Știință din România

De aceea, trebuie evidențiat rolul fundamental al medicului de familie în societatea modernă. Această specialitate se află în „prima linie“ a cuplului sănătate/boală, iar intervenția calificată a medicului de familie este binară: 1) protecția, întărirea, dezvoltarea, antrenarea sănătății și 2) prevenția, profilaxia, terapia și recuperarea în patologie.

În cele 2 (două) direcții definitorii și complementare (gradientul educațional și sinteza clinică) se înscrie – ca un **eveniment editorial 2013** al cunoscutei *Edituri Medicale* din București – publicarea de către **echipa Prof. Dr. Cătălina TUDOSE și Prof. Dr. Florin TUDOSE** a volumului *Psihiatria medicului de familie*.

Caracterizând autorii, evidențiem consacrarea colectivului Prof. Dr. TUDOSE, de peste 30 de ani, în publicarea unor manuale de referință pentru învățământul universitar românesc și practica medicală în domenii integrate: psihiatrie, psihopatologie, psihologie medicală, comunicare – prevenție – terapie, sănătate mintală și medicina de familie.

Editorul și autorii volumului se recomandă prin experiență și performanță: 4 medici primari (3 psihiatri, 1 medicina familiei), 3 doctori în științe medicale, 3 universitari (2 profesori, 1 lector), Prof. Dr. Cătălina Tudose – președinte al *Societății Alzheimer România*, Prof. Dr. Florin Tudose

– creatorul *primului Departament de Psihiatrie de Legătură din România* (1995) și Dr. Cristian Sever Oană – fost *Președinte al Societății Naționale de Medicină a Familiei*.

Caracterizând monografia, relevăm editarea unui volum în format universitar (17/24 cm), structurat în 21 de capitole, cu peste 600 de subcapitole,

Asoția Medicală Română și *Revista Medicală Română* promovează și dezvoltă „gradientul“ educațional – asistență primară – medicină preventivă – (psiho)profilaxie și sinteza clinică de inter- și transdisciplinaritate, care în fapt sunt „jaloanele“ profesionale ale medicinei de familie.

7 anexe, 413 referințe bibliografice, cca 700 pagini. Monografia devine un „**instrument de lucru**“ în mâna, mintea, acțiunea și profesia **medicului de familie**, medicului de medicină generală, medicului internist și foarte util pentru celelalte specialități medicale, prezentate în sinteză în capitolul 20.

Capacitatea, pedagogia de comunicare și excelența în publicarea cărții medicale a trinomului *Cătălina Tudose – Florin Tudose – Cristian Sever Oană*, împreună cu adresabilitatea deosebită (medicina de familie prin cei peste 11.000 de medici, constituie – la nivel național – forța nr. 1 a sistemului de sănătate), asigură un impact remarcabil în pregătirea, formarea și educația medicală continuă în domeniu.

De aceea, relevăm esența (conținutul) fiecărui capitol.

Cap. 1 – De ce psihiatria medicului de familie? prezintă suferința psihiatrică în cadrul comunității și în asistența primară, și „abilitățile“ (calificarea) medicului de familie privind binomul sănătate mintală/boală psihică.

Cap. 2 – Rolul asistenței primare în identificarea și tratarea tulburărilor psihice este gradat pe intervenția celor 3 (trei) filtre: pacient, medic de familie, specialist psihiatru.

Cap. 3 – Circumstanțe etiologice în bolile psihice redă un periplu etiologic, noile patologii și psihiatria de legătură.

Cap. 4 – Comunicarea cu pacientul cu tulburări psihice translează comunicarea prin nucleul său central, dificultăți, empatie, sentimente și stilurile de comunicare.

Cap. 5 – Tulburările de personalitate – este definită personalitatea, raportul dintre boală și personalitate și apoi prezentate tulburările de personalitate – recunoaștere, clasificare, posibilă etiologie, tratament, abordarea și managementul acestor pacienți.

Cap. 6 – Tulburările globale (pervazive) de dezvoltare ale copilului descriu tulburarea autistă și Asperger – epidemiologie, clinică, terapeutică.

Cap. 7 – Examenul psihiatric (70 p.) – consultația în asistența primară, examen psihiatric vs. examen medical și examenul psihic – critica bolii, conduita motorie, vorbirea, starea de conștiință, orientarea temporo-spațială, percepția, atenția, memoria, inteligența, afectivitatea, voința, viața instinctuală, ritmul nictemeral, elanul vital.

Cap. 8 – Examenul neurologic în psihiatrie (30 p.) – investighează atitudinea, tonusul muscular, motilitatea, sensibilitatea, afaziile, apraxiile, agnoziile și nervii cranieni.

Cap. 9 – Întârzierea mintală: definiție, scurtă prezentare clinică, factori etiopatogenici, investigații psihologice specifice, posibilități terapeutice.

Cap. 10 – Patologia nevrotică (nevrozele) în activitatea medicului de familie (70 p.) analizează nevrozele – concept, definiție, clasificare, și le descrie – tulburările anxioase, tulburările obsesiv-compulsive, neurastenia, hipocondria și tulburarea de stres posttraumatic.

Cap. 11 – Patologia psihotică în activitatea medicului de familie (65 p.) prezintă psihozele – concept, definiție, clasificare și le descrie – tulburările delirante (paranoide), schizofrenia, tulburările afective.

Cap. 12 – Toxicomanii și alcoolismul definește conceptul de adicție și redă separat alcoolismul și toxicomania (cu psihodisleptice și psihotrope), ambele entități în „algoritmul“ concept-definiție, criterii – clasificare, diagnostic – clinică (entități și forme clinice) – terapie.

Cap. 13 – Patologia psihiatrică a vârstnicului diferențiază deteriorarea și îmbătrânirea normală/patologică, particularități în examinarea psihiatrică a vârstnicului și descrie (comparativ) deficitul cognitiv minor și demențele.

Cap. 14 – Bolile factice și simularea – arată diferențierea și descrie clinic bolile factice (sindromul Münchhausen) și simularea.

Cap. 15 – Psihoterapiile prezintă caracterizarea, definirea, clasificarea, aspectele deontologice, evaluarea, indicațiile și contraindicațiile psihoterapiei.

Cap. 16 – Noile patologii – capitol deosebit de actual – analizează tulburarea hiperkinetică cu deficit de atenție, ciberinformatica și tulburările psihice, dar și variantele moderne ale sindromului Münchhausen.

Cap. 17 – Problema durerii în psihiatrie sintetizează problematica și modelul biopsihosocial al durerii, durerea acută și cronică, managementul psihiatric al durerii.

Cap. 18 – Tulburările somnului și terapia lor relevă binar, pe de o parte, importanța, patternul, stadiile, arhitectura și mecanismele care reglează somnul, iar pe de altă parte tulburările de somn – hipersomniile, nocturua, insomniile.

Cap. 19 – Aspecte psihiatrice în timpul sarcinii și perioadei puerperale începe prin caracterizarea normalității – sănătății mintale în sarcină, puerperalitate, adaptare psihologică, continuă cu stresul și tulburările psihice în sarcină, încheie cu evoluția bolilor psihice și consumul de droguri în sarcină.

Cap. 20 – Tulburările psihice în diferite circumstanțe somatice (50 p., 18 subcapitole) reprezintă o sinteză medicală, de inter- și transdisciplinaritate,

de elecție pentru medicina de familie, medicina generală, medicina internă și psiho-neuro-endocrino-imunobiologie.

Este structurat pe clasele de patologie: bolile cardiorespiratorii, gastrointestinale, hepatice, endocrine, diabet, HIV/SIDA, bolile renale, afecțiuni musculo-scheletale, oncologie, patologia oncologică a capului și gâtului, îngrijirile paliative, chirurgia plastică, afecțiunile perinatale și ginecologice, tulburări post terapie intensivă, arsurile, afecțiuni psihocutanate, boli genitourinare, urgențele medicale.

Cap. 21 – Urgențe psihiatrice în activitatea medicului de familie (70 p., 10 subcapitole) constituie o sinteză a *medicinii de urgență*, în domeniul *psihiatriei*, pentru utilizarea *medicului de familie*. Capitolul este deschis cu managementul pacientului în urgența psihiatrică și pacientul agitat sau violent și continuă cu tipologii de urgență psihiatrică: pacientul delirant, cu manie acută, cu potențial suicidal, psihotic, cu atac de panică, în sevraj, cu epilepsie și pacientul intoxicat cu substanțe psihoactive.

În POSTFAȚĂ, o concluzie, o caracterizare, un „referat“ de suflet și de minte, de profesionalism și experiență privind *Psihiatria medicului de familie* sunt făcute de **Prof. Dr. Adrian RESTIAN**, membru titular al Academiei de Științe Medicale și un specialist de marcă în medicina de familie și patologia informațională.

Valoarea practică a cărții este întărită și de cele **7 (șapte) ANEXE** care sunt grupate în încheierea acestui adevărat „manual“ de practică medicală. Sunt redat *instrumente de evaluare (cuantificare) psihopatologică multiaxiale* a celor mai

frecvente sindroame psihiatrice: anxietate, fobie socială, anxietate socială, depresie – 3 instrumente, obsesii-compulsii. Este publicată **Legea nr. 487/11 iulie 2002** privind *Sănătatea mintală și protecția persoanelor cu tulburări psihice*, cât și **Norme de aplicare** (ale acestei legi).

Pe bună dreptate, *Psihiatria medicului de familie* este o **carte-eveniment**, deoarece reprezintă o contribuție națională la **Congresul Asociației Mondiale de Psihiatrie** desfășurat în București, România, aprilie **2013**, la secțiunea cu tema: *Integrarea sănătății mintale ca obiectiv major al medicinei de familie și sănătății publice*.

Este, de asemenea, o **carte formatoare**, mai precis o carte care re-formează, supra -specializează medicul de familie, dintr-un medic generalist, somatician (calificare obligatorie) într-un medic psihosomatician (pregătire dobândită în timp, prin învățare și experiență), cum de altfel subliniază cu claritate **Prof. Dr. Adrian Restian** în **Postfață**.

Toate aceste valențe oferă monografiei *Psihiatria medicului de familie* atributele/funcțiile unui adevărat manual de *medicină integrată/medicină holistică*: psihic – biologic/ somatic – psihosomatic, psihologie/psihiatrie – neurologie – celelalte specialități medicale (somatice), trecute ontogenetic/prin ciclurile vieții, de la copil, adolescent la tânăr, adult și în final la vârstnic. Astfel, cartea integrează coordonatele de spațiu – timp ale ființei – vieții umane: specificitatea de organ (spațiu) cu particularitatea etapei de viață (timp), într-un tot unitar, de practică medicală: diagnostic, evaluare – terapie, psihoterapie – recuperare.